

Pro
biblio

Jaar verslag 2018

Anne Rube:

Gesprekken met politieke partijen zijn veel- belovend!

H

Hoe kijk je terug op 2018? Noem eens een bijzonder moment in het afgelopen jaar?

In dit jaarverslag rijgen we heel wat bijzondere momenten aaneen. Als ik er dan toch iets moet uitpikken dan kies ik voor de contacten die er waren met Provinciale Staten en de politiek. In november bezocht een delegatie van de Provinciale Staten uit Zuid-Holland ons voor een werkbezoek. Collega's presenteerden in vogelvlucht waar ze mee bezig zijn en de directeurs van bibliotheken die we hadden uitgenodigd en de Statenleden voerden een geanimeerd gesprek. 'Wat een energie en wat een leuke organisatie', zei één van de Statenleden bij het weggaan heel treffend.

Al ruim dertien jaar is Anne Rube directeur-bestuurder van Probiblio.

In die periode is de organisatie erg veranderd. Maar hoe kijkt zij terug op het afgelopen jaar? Welke bijzondere momenten springen er voor haar uit?

In Zuid-Holland zijn we begonnen met wat een traditie lijkt te worden: een bijeenkomst – georganiseerd samen met de provincie – voor alle stakeholders bij bibliotheken. Wethouders, leden van raden van toezicht en managementteams. Een levendige middag in de Chocoladefabriek in

1 januari

Nederland wordt groter

Het Grenscorrectieverdrag treedt in werking: aan de Maas in Limburg wordt België enkele hectaren kleiner en wordt Nederland enkele hectaren groter.

1 januari

Kulturele haadstêd

Leeuwarden wordt culturele hoofdstad van Europa. Gedurende het hele jaar zullen er meerdere evenementen plaatsvinden.

5 januari

Camiel zegt sorry en tot ziens

Camiel Eurlings stapt met onmiddellijke ingang op als lid van het IOC en NOC*NSF. IOC-lid Eurlings doorbreekt na tweeënhalf jaar het stilzwijgen over de mishandeling van zijn ex-vriendin en maakt zijn excuses.

Gouda over het meten van maatschappelijke waarde.

In Noord-Holland maakten we een rondje langs politieke partijen, samen met directeuren uit het werkveld. We konden toelichten dat we in Noord-Holland minder doen dan we kunnen, als de middelen weer op het niveau van Zuid-Holland zouden komen. Het waren veelbelovende gesprekken. In 2019 zien we pas wat ze echt opleveren.

Het meest bijzonder was toch wel de reis die we organiseerden langs Deense bibliotheken en hun partners voor bibliothecarissen die samenwerken met het onderwijs. Alle stoelen waren bezet ook al reisde men grotendeels in eigen tijd. We scoorden een 9,1 in de evaluatie!

Probiblio gaat in 2019 op voor certificering. Waarom is dat eigenlijk? En wat houdt het in?

De bibliotheken worden al jaren gecertificeerd, er zijn al drie eerdere rondes geweest. Dit is de eerste keer dat POI's ook opgaan voor certificering. De certificeringsnorm is breder geworden, zodat ook andere taal- en cultuurorganisaties en dus ook POI's meegenomen kunnen worden. Dit hangt samen met het feit dat een bibliotheek al lang niet meer op zichzelf staat, zij werken zoveel nauwer samen met andere partijen en dus ook met POI's. Het is logisch dat wij ook meegenomen worden. De certificering houdt in dat er gekeken wordt naar de kwaliteit van de dienstverlening die een organisatie biedt. Het gaat niet om wat we doen, maar of

het op een kwalitatief goede manier gebeurt. We zijn al een eind op weg en voeren een aantal verbeteringen door om klaar te zijn voor de auditcommissie die in juli 2019 langskomt!

Welke lessen zijn er in 2018 geleerd waar de organisatie haar voordeel mee kan doen in de toekomst?

We ervaren steeds meer dat differentiatie van onze ondersteuning belangrijk is. Goed kijken naar de fase waarin een bibliotheek zich bevindt en daar op in spelen. Sommige bibliotheken zijn op een bepaald onderwerp al heel ver. Hen kunnen we ondersteunen door na te denken over nieuwe ideeën om het onderwerp verder te brengen. Andere bibliotheken zijn minder ver en hebben vooral behoefte aan ondersteuning bij het implementeren. Cyclisch innoveren noemen we dat. Ook heeft het samenbrengen van medewerkers van de bibliotheken een grote meerwaarde, bijvoorbeeld met intervisiegroepen op een bepaald onderwerp.

Hoe was de samenwerking met beide provincies in 2018?

De samenwerking tussen ons en de beide provincies is uitstekend. Ook de provincies onderling hebben regelmatig contact. Het is heel fijn dat de kaders waar we binnen werken duidelijk zijn. Op bepaalde onderwerpen, zoals het bibliotheekwerk in het landelijk gebied, vernieuwing van het IBL en het creëren van cross-overs tussen bibliotheken en andere sectoren zijn de provincieambtenaren nauw betrokken. Doordat ze goed thuis zijn in het bibliotheekwerk kunnen we snel schakelen, bijvoorbeeld

beeld over wat we in een volgend jaar aan projecten willen oppakken. Dat werkt prettig!

Als je een doorkijkje neemt naar 2019, wat zijn dan je verwachtingen voor komend jaar?

Het wordt een spannend jaar! Een belangrijk moment voor ons is natuurlijk 20 maart, de dag van de Provinciale Statenverkiezingen. We hopen uiteraard dat er politieke partijen in de coalities komen die willen blijven investeren in het bibliotheekwerk en daar hebben we ook vertrouwen in. Ook de evaluatie van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) staat op de agenda en de vernieuwing van de Actieagenda innovatie. Allemaal ontwikkelingen die voor de uitvoering van ons werk belangrijk zijn.

In dit jaarverslag is een tijdlijn opgenomen van belangrijke gebeurtenissen in 2018. Wat heeft op jou persoonlijk veel indruk gemaakt en waarom?

Natuurlijk moet ik hier de uitverkiezing van KopGroep Bibliotheken als beste bibliotheek van de wereld (in een bestaand gebouw) noemen. Dat was tegelijkertijd zo verrassend als ook zo verdiend! Wat me diep geschokt heeft is de moord op Jamal Khashoggi, de Saudi-Arabische journalist. Ik kan er met mijn hoofd niet bij dat dat vrijwel zonder gevolgen bleef. We leven in een wereld waarin zoveel verzonnen, verdraaid of onopgemerkt wordt, dat we mensen die dat aan de kaak stellen – journalisten, docenten, schrijvers én bibliothecarissen – moeten koesteren. ●

9 januari

Astronomische groei in de ruimte

Astronaut Norishige Kanai schrijft op sociale media dat hij na drie weken in de ruimte al 9 centimeter is gegroeid. Hij vreest dat hij niet meer in een Sojoezraket past als hij in juni terug naar aarde moet komen. Astronauten groeien gemiddeld 2 tot 5 centimeter als ze in de ruimte zijn. Dat komt doordat er geen zwaartekracht is die de rugwervels op elkaar drukt.

15 januari

Dolores O'Riordan (Cranberries) overlijdt op 46-jarige leeftijd.

20/21 januari

Stufe 5

In het weekend van 20 en 21 januari geldt de hoogste lawinewaarschuwing, Stufe 5. Dorpen zijn van de buitenwereld afgesneden. Dit is ook het geval met het Zwitserse dorpje Zermatt.

Bibliotheekplaza 2018

Op Bibliotheekplaza 2018 probeerden we in één dag de kloof tussen generaties te dichten. Op 27 september stond De Lichtfabriek in Haarlem in het teken van leren over én door andere generaties. Ruim 300 bezoekers uit heel Nederland kwamen naar de hoofdstad van Noord-Holland voor een dagje inspiratie en ontmoeting!

We keken naar de eeuwige jeugd en ongrijpbare jongeren, hoe je deze doelgroep het beste benadert, oude vertrouwde misverstanden, lezen versus hypermoderne media en trends.

Een van de plenaire sprekers in Haarlem was onderzoeker en pedagoog Pedro de Bruyckere. Hij verdiept zich al jaren in de leefwereld van jongeren en zei: 'Dé jongere bestaat niet. Er bestaan meer verschillen

24 januari

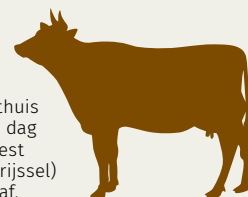
'U mag mijn vonnis als een doodstraf beschouwen. Het was me een eer en genoeg die uit te spreken'

Rechter Rosemary Aquilina laat geen spaan heel van voormalig sportarts Larry Nassar. Nassar is tot een celstraf van 175 jaar veroordeeld wegens seksueel misbruik van meerdere turnsters.

27 januari

Koe Hermien dankzij crowdfunding gered van de slacht

De ontsnapte koe Hermien zal niet opnieuw naar het slachthuis worden gebracht. Dankzij de crowdfundingactie is er in één dag genoeg geld opgehaald om Hermien vrij te kopen voor de rest van haar leven. Hermien was in de bossen van Lettele (Overijssel) jagers, agenten, dierenartsen en boeren zes weken te slim af.

binnen generaties dan tussen generaties.' Spreker Jelle Jolles, Universiteits-hoogleraar Neuropsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam, leidt het Centrum Brein en Leren en ging in op het belang van lezen.

Het boordevolle programma werd aan elkaar gepraat door duizendpoot Saskia Weerstand en afgesloten met workshops en parallelsessies van onder andere Kirsten Andres van de KRO-NCRV (hoe gaat KRO-NCRV om

met die kloof met jongeren) en Niels Meijer van de Johan Cruyff Foundation ('Haal kinderen achter die beeldschermen vandaan!'). De slotact bood het podium aan rapper Akwasi; hij maakte een handleiding voor ouderen hoe om te gaan met jongeren en andersom.

De dag werd zo goed ontvangen (gewaardeerd met een 7,8), dat we in december verdiepingssessies organiseerden bij Probiblio in Hoofddorp: een co-creatie workshop

door James Smith, een vlog-workshop door Britt van Teijlingen (Probiblio) en een stoomcursus *Hoe gebruik je Instagram als bedrijf?* door Saskia Weerstand. ●

09 februari

Van 9 - 25 februari vinden de Olympische Winterspelen plaats in het Zuid-Koreaanse Pyeongchang. Nederlandse sporters doen het erg goed.

10 februari

Veranderingen in de oliestaat

Saudische vrouwen zijn niet langer verplicht een abaya te dragen. Dat zegt een hooggeplaatste geestelijke van de Saudische moslimraad. Het lijkt een nieuw signaal van de veranderingen die zich langzaam voltrekken.

13 februari

Nieuwe donorwet

In de Eerste Kamer is de donorwet aangenomen. Met het aannemen van de wet wordt iedereen automatisch geregistreerd als donor, tenzij je bezwaar aantekent. Tot nu toe werkte de donorregistratie precies andersom.

Projectendag 2018: Samen een blik op de toekomst

Op 28 juni stonden de innovatieve projecten in wording in de etalage tijdens de jaarlijkse Projectendag van Probiblio. Een evenement dat voor de vierde keer plaatsvond. Dit keer op een zonovergoten dag eind juni.

In interactieve verdiepingssessies presenteerden zowel Probiblio als een aantal bibliotheken uit het netwerk (Westfriese Bibliotheken, Bibliotheek Gouda, Bibliotheek Huizen-Laren-Blarcium, Bibliotheek DOK Delft en Bibliotheek Rotterdam) hun innovatieve ideeën voor projecten. Deelnemers aan de sessies dachten samen na over hoe de ideeën vertaald konden worden naar waardevolle projecten. Het thema van de dag was 'Toekomstbestendig' en dat werd ingekleurd door dito onderwerpen zoals Tracking,

Mobile digilab, Digitale geletterdheid en Toekomstgericht IBL.

Tijdens het welkomstwoord van de Projectendag vertelde Jacinta Krimp, directeur van Kopgroep Bibliotheken in Den Helder, dat School 7 uit Den Helder genomineerd was voor de Public Library of the Year Award 2018. Als we toen een blik in de toekomst hadden kunnen werpen, hadden we kunnen zien dat inderdaad groep 7 als beste bibliotheek van de wereld zou worden uitgeroepen!

Tijdens de informele lunch werd er op de Projectenmarkt genetwerkt en bijgepraat over de laatste ontwikkelingen.

De dag werd afgesloten door Tessie Hartjes, directielid van de Nederlandse start-up Lightyear. Dat bedrijf heeft als doel om duurzame betaalbare mobiliteit mogelijk te maken, overal ter wereld. Zij gaf de bezoekers een inspirerende doorkijk naar de toekomst van mobiliteit en daagde hen uit om na te denken over toekomstbestendige dienstverlening. Waarbij zij de inspirerende tip gaf dat de druk om te veranderen ruimte creëert voor niches. ●

14 februari

Jongeren betogen na slachtpartij

In Parkland, Florida worden zeventien studenten gedood nadat de 19-jarige ex-student Nikolas Cruz begint te schieten op studenten. Cruz wordt na zijn daad aangehouden door de lokale politie.

14 februari

Ruud Lubbers 1939-2018

Ruud Lubbers overlijdt op 78-jarige leeftijd. Lubbers was politicus, minister van staat, ondernemer en diplomaat. Van 1982 tot 1994 was hij minister-president. Hij is daarmee de langstzittende Nederlandse premier ooit.

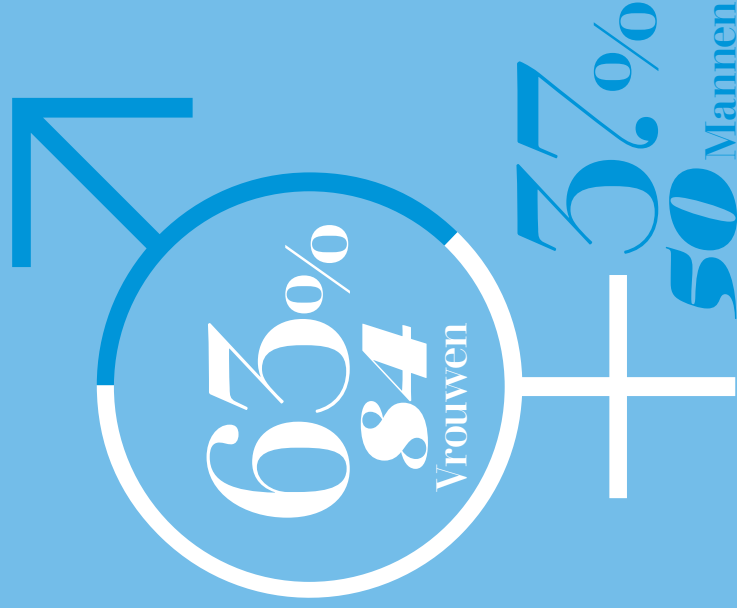
FETTEN & CIJFERS

Totaal aantal medewerkers
2017 2018

141
154

Volgtijd
186
Deeltijd 76

Gemiddeld
aantal
dienstjaren
15,5

Totaal aantal fte's
2017 2018
122,7 117,3

Gemiddelde leeftijd
medewerkers

50,7

Gemiddelde
leeftijd
instroom

59,9

Gemiddelde
leeftijd
uitstroom

45,0

Leskisten 'Lab out of the Box' populair

Eind 2017 is Probiblio, op verzoek van Bibliotheek De Groene Venen, gestart met het co-creatieve project Lab Out of the Box. Met veel enthousiasme werden in samenwerking met vier bibliotheken de eerste vijf leskisten ontwikkeld.

2 maart

Pornoboekjes overgedragen aan Koninklijke Bibliotheek

Het gaat volgens de KB om zeldzaam drukwerk dat verscheen sinds 1880. Bert Sliggers, voormalig conservator van Teylers Museum in Haarlem, verzamelde al dit moois. 'Sliggers stelt er prijs op dat zijn collectie in een openbare instelling wordt opgenomen en beschikbaar komt voor wetenschap en onderzoek', aldus de opgetogen KB.

4 maart

Vergiftiging Skripal

In de Engelse stad Salisbury worden de Russische dubbelspion Sergej Skripal en zijn dochter Joelia vergiftigd met het zenuwgas novitsjok. Het Verenigd Koninkrijk en andere westerse landen beweren dat Rusland achter deze chemische aanval zit. Beiden overleven de aanval.

8 maart

ING verhoogt salaris topman met 50 procent

Het salaris van bestuursvoorzitter Ralph Hamers wordt dit jaar verhoogd tot ruim 3 miljoen euro. Volgens de commissarissen van ING verdient Hamers veel te weinig ten opzichte van collega's van Europese bedrijven van vergelijkbare grootte.

Het doel van het project was: het ontwikkelen van leskisten met leermiddelen en lesmaterialen op het gebied van digitale geletterdheid. Het idee was om de kisten te laten rouleren tussen de verschillende bibliotheken gedurende periodes van vier weken. Ook konden ze ingezet worden op scholen. Op die manier profileren bibliotheken zich als waardevolle partners op het gebied van digitale geletterdheid.

In april 2018 waren de vijf eerste kisten af en sindsdien waren ze eigenlijk continu in gebruik. Ze werden zelfs zo goed ontvangen dat nog voor het einde van het jaar de eerste vijf kisten ook voor heel 2019 gereserveerd zijn. Bibliotheek Waddinxveen, die aan de wieg stond van het project Lab Out of the Box, kreeg zelfs meer dan veertig aanvragen vanuit de scholen in hun regio!

Na de oplevering van de eerste vijf leskisten, is Probiblio verder gegaan met het ontwikkelen van nieuwe leskisten. Ook dit keer deden we dat in samenwerking met de eerste groep bibliotheken maar ook nieuwe bibliotheken deden mee. We besloten de bestaande kisten niet te dupliceren maar te kiezen voor de ontwikkeling van vier nieuwe lesideeën over de onderwerpen *fake news*, *beeldbewerking*, *fotografie* en *programmeren*.

In 2019 staat een trainingsdag op het programma voor alle bibliotheekmedewerkers die aan de slag gaan met de leskisten. De nieuwe leskisten zijn naar verwachting in het eerste kwartaal van 2019 klaar en kunnen dan ook uitgeleend worden. Ook zullen er nieuwe leskisten of extra lesbrieven bij de bestaande kisten ontwikkeld worden. ●

14 maart

Stephen Hawking
1942-2018

Stephen Hawking is één van de grootste wetenschappers van de twintigste eeuw. Bij het grote publiek is hij bekend als de schrijver van 'A brief history of Time' dat een internationale bestseller werd.

24 maart

Earth hour
20:30-21:30

Het weekend van Earth Hour. Een internationaal evenement dat huishoudens en bedrijven oproept om de verlichting en andere elektrische apparatuur in hun huis voor één uur te doven.

Onderzoek naar InterBibliothecair Leenverkeer (IBL) en collectioneren

We merken het dagelijks: de digitalisering van de maatschappij breidt zich steeds verder uit. Ook bibliotheken ontwikkelen meer en meer digitale (gemaks-)diensten waardoor de collectie van alle bibliotheken in Nederland vanaf iedere plek toegankelijk is.

Dat leidt er toe dat het aanvragen en reserveren van materialen *tussen* bibliotheken in de afgelopen jaren enorm gegroeid is. Omdat het verzorgen van het vervoer van de boeken tussen de bibliotheken één van de wettelijke netwerktaken van Probiblio is, hebben de provincies Noord- en Zuid-Holland aan Probiblio gevraagd om onderzoek te doen: welke maatregelen moeten getroffen worden om het Inter Bibliothecair Leenverkeer

(IBL) en collectioneren ook in de toekomst op dezelfde manier te kunnen uitvoeren?

In 2018 heeft Probiblio samen met een aantal bibliotheken en onder leiding van Maurits van der Graaf van Pleiade, een aantal mogelijkheden onderzocht om de stroom materialen beheersbaar te houden. Het uitgangspunt was dat de service aan de klant niet vermindert en de werkdruk voor bibliotheek- en logistiek medewerkers teruggedrongen wordt.

Het onderzoek leidde tot deze uitkomsten:

Volumebeperkende activiteiten

→ Suggesties e-book: een lener wordt al vroeg in het aanvraagproces

gewezen op de mogelijkheid het boek als e-book te lenen;

- 'Doorzaktijd' per vestiging: de collectie van de vestiging wordt efficiënter ingezet;
- 'Floating'-collecties: transportbewegingen van een reservering wordt hierdoor sterk verminderd.

Verhoging efficiëntie:

- Aanpassen werkprocessen van zowel het sorteren als de stops bij bibliotheken;
- Vervangen verschillende verpakkingen door eenduidige verpakkingen
- Route-optimalisatie.

Komend jaar wordt er ingezet op implementatie van deze maatregelen en blijven we de volumes goed monitoren. ●

5 april

Prijs bitcoin zakt verder weg

De prijs van de bitcoin viel donderdag verder terug tot ongeveer \$6.700, nagenoeg het laagste niveau sinds eind oktober 2017.

7 april

Gifgasaanval in Syrië

Bij een gifgasaanval in Syrië vallen tientallen doden en raken duizenden mensen gewond. Verschillende organisaties beschuldigen het Syrische bewind ervan een aanval met chemische wapens te hebben uitgevoerd op Douma, de laatste stad in Oost-Ghouta die nog in handen is van rebellen.

10 april

Meer chocolade uit Amsterdam

Het Amsterdamse bedrijf Chocolate Makers verviëtvoudigt zijn productiecapaciteit na de bouw van een fabriek in het Westelijk Havengebied tot 400 ton chocolade per jaar. Amsterdam geldt als de grootste verwerker van cacaobonen uit West-Afrika.

FETTEN & CIJFERS

Meer dan

1/3

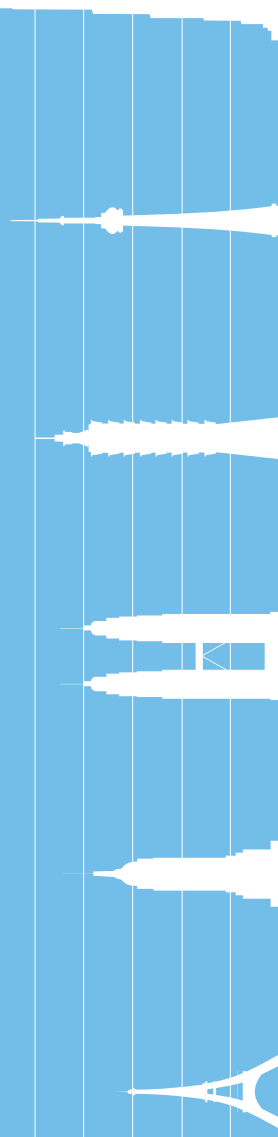
van de Nederlandse
bibliotheekleden wonen
in Noord-Holland
en Zuid-Holland.

op
de
610

leden van de bibliotheek
in Noord-Holland en
Zuid-Holland is jonger
dan 18.

= 100.000 Noord- en
Zuid-Hollandse bibliotheekleden

Theo Kemperman:

Alle Rotterdammers blij!

Theo Kemperman is directeur-bestuurder van Bibliotheek Rotterdam. Hij spreekt met bevlogen engagement en in hoog tempo over de bibliotheek en de mensen voor wie hij zich met zijn medewerkers inzet: alle inwoners van Rotterdam.

T

Trots op de bibliotheek

Waar ik trots op ben is dat we zoveel voor elkaar krijgen. Er is heel veel passie. We laten ons ook niet uit het lood slaan door het enorme tempo van verandering en

de ambities die we najagen. Als je van de honderd dingen die je een in jaar zou willen bereiken er zestig haalt, dan mag je blij zijn. En ik denk dat wij er wel zeventig of tachtig halen. Dat vind ik prachtig, ook als je bedenkt dat we als organisatie nog niet hele-

maal zijn ingericht op het werk wat we nu doen.

Er is na de verzelfstandiging in 2013 flink bezuinigd en we hebben sinds 2015 een heel ander profiel voor ogen. Niet minder-minder-minder, maar juist meer. In plaats van afbouwen en consolideren, juist uitbreiden. Niet zes grote vestigingen in heel Rotterdam geflankeerd door de Bibliotheek *op school*, maar ruim twintig kleinere vestigingen in de wijken én de Bibliotheek *op school*. En door het ontwikkelen van nieuwe diensten. Het is heel makkelijk om ambities te hebben en die te verwoorden, maar het is veel moeilijker ervoor te zorgen

13 april

Beroemde hoteldeuren brengen veel geld op

Kopers tellen tienduizenden dollars neer voor kamerdeuren van het bekende Chelsea Hotel in New York waarachter beroemdheden hebben geslapen. De deur van de ruimte waar Bob Dylan veel tijd spendeerde levert 125.000 dollar op.

18 april

Einde Castro-dynastie

Na bijna 60 jaar komt in Cuba vandaag officieel een eind aan de Castro-dynastie. Raúl Castro legt zijn taken als president neer en maakt plaats voor een opvolger.

20 april

Avicii 1989-2018

De Zweedse DJ Avicii pleegt zelfmoord in Masqat, Oman. De DJ, bekend van hits als Wake Me Up en Levels, werd 28 jaar.

dat die ambities ook echt in de organisatie landen. Dat dat vaak lukt, vind ik fantastisch.

Het boek

Een jaar of tien geleden dacht iedereen: het is snel afgelopen met het fysieke boek. In plaats daarvan zouden we ons vooral gaan richten op digitale zaken, programmering en een heel andere bibliotheek worden. Maar zo is het gewoon niet gegaan. Het fysieke boek is nog steeds een belangrijke kern, maar de manier waarop we daarmee omgaan is veranderd. Vroeger waren wij van de boeken en de boetes, nu is het boek er niet alleen voor mensen die komen lenen, maar speelt het in vrijwel ál onze programmering en nieuwe dienstverlening een zekere rol. We promoten zoveel mogelijk het digitale boek, maar het wordt minder vaak gelezen dan we vroeger dachten. Dat is een interessant gegeven. We worden in veel opzichten een hybride organisatie: zowel fysiek als digitaal, ook wat betreft de boeken zelf.

Lezen en leesbevordering

Wij zijn van lezen en leesbevordering. Wij zijn van taal. Er zijn twee dingen waar wij voor staan: inclusiviteit en taal. Wij zijn er voor iedereen en sluiten niemand uit. En als je nog niet meekunt, dan krijg je bij ons wat extra aandacht. En dat doen wij met taal. In alle vormen: taal, digitaal, beeldtaal. Wij willen alle Rotterdammers 'blij maken', dat is ook de pay off van onze missie. Er zijn heel veel Rotterdammers die niet kunnen lezen en schrijven: dat is dan de extra

uitdaging. Blij maken is een breed begrip: de één heeft informatie nodig, de ander kennis, weer een ander wil ontspannen, die vierde wil nieuwe dingen ontdekken en de vijfde wil ondernemen. Begin er maar aan! Op al die fronten proberen wij programma's te ontwikkelen waarbij we het verschil maken in levens en leventjes.

Rotterdam

We hebben in Rotterdam een nieuw college en we zijn aan het verkennen hoe we de ambities van het college kunnen faciliteren. Het is goud waard dat Rotterdam als enige stad in Nederland een wethouder heeft die taal in portefeuille heeft. In een stad met 21% laaggeletterdheid is een beetje extra aandacht voor taal geen overbodige luxe. En daar kunnen wij enorm aan bijdragen.

BoekStart

We willen een flink accent leggen op de leeftijdsgroep 0-4 jaar, omdat juist in die fase schokkende verschillen in omvang en samenstelling van woordenschat ontstaan. Ook in Rotterdam komt maar één op de drie ouders het BoekStartkoffertje ophalen. Wij gaan daarom nog intensiever samenwerken met het Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG): er komt een grote vestiging van het CJG in de centrale bibliotheek en we denken dat we zo veel winst kunnen behalen.

De bibliotheek als platform

Het is voor ons werk belangrijk dat wij een platform willen zijn. Samenwerken met partners en hen faciliteren, en daarbij vooral niet denken dat we

het zelf beter kunnen. Dat betekent dat onze medewerkers steeds vaker een rol hebben als meedenker en facilitator, in plaats van dat zij het allemaal zelf moeten bedenken en uitvoeren. Voorbeelden zijn onze Jongerenformule en de Makersplaats: onze partners onderzoeken met de doelgroepen welke programma's er zouden moeten komen en wij faciliteren hen met ruimte en andere middelen. Het is nooit vrijblijvend, je vraagt wat en je biedt wat. Dat werkt uitstekend.

Over Probiblio

Ik denk dat geen enkele bibliotheek op zichzelf bestaat of kan bestaan, maar wij wel de neiging hebben om ons te richten op de eigen situatie. Daar is helemaal niks gek aan, want we worden allemaal betaald door onze eigen gemeenten en hebben daardoor onze eigen opgaven. Tussen bibliotheken onderling is het wat ingewikkelder om ervoor te zorgen dat één plus één vijf wordt, en dat heeft alles te maken met die focus op de lokale agenda. Netwerken zoals BOZH en het Rijnmondoverleg bestaan bij de gratie van de ondersteuning die de POI biedt. Die ondersteuning heeft zin, want uit de samenwerking komt veel voort waar we wat aan hebben. Dit is mogelijk juist door de aanjaagkracht van de POI, voor veel instellingen ook op het gebied van innovaties. Weinig is daarin belangrijker dan de ondersteuning door de POI. Dat zeg ik omdat ik dat echt zo ervaar. ●

25 april

Nog steeds te veel suiker en zout

Om te zorgen dat er minder zout en suiker in ons voedsel belandt, moeten de afspraken met de voedingsmiddelenindustrie worden verscherpt en uitgebreid, meldt gezondheidsinstituut RIVM. Brood, vlees en kaas dragen het meeste bij aan de dagelijkse inname van zout. Via frisdranken, melkproducten en banket en zoetwaren krijgen we de meeste suikers binnen.

30 april

4 mei

Renate Dorrestein 1954-2018

Renate Dorrestein overlijdt op 64-jarige leeftijd. Ze creëerde met haar bestsellende romans een eigen literair genre en leverde als journalist, essayist en columnist een belangrijke bijdrage aan het literaire en maatschappelijke debat.

Probiblio actief in krimpgebieden

Probiblio voert vanaf 2017 binnen het project 'Spreiding en Bereik in het Landelijk gebied' een meerjarenprogramma uit voor dertien bibliotheekorganisaties die binnen het landelijk gebied opereren.

Het landelijk gebied heeft een adresdichtheid van minder dan 1.000 adressen per vierkante kilometer. Het doel van dit project is om verbeteringen aan te brengen in de bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de bibliotheekvoorzieningen.

Adviseurs van Probiblio ontwikkelden hiervoor een nieuwe aanpak. Bibliotheeken bepalen, op basis van een profielfoto van het gebied, samen met ons maar ook met bijvoorbeeld de gemeenten of partners, waar extra inzet op nodig is. Dit kan zijn op het onderwerp van vrijwilligers, de positionering van de bibliotheek of de samenwerking tussen de partners.

We adviseren niet alleen, maar bieden ook echt de ondersteuning om zo'n onderwerp goed te borgen in het beleid en de bedrijfsvoering van de bibliotheek. Essentieel om innovatie van het bibliotheekwerk te laten beklijven.

In 2018 staan we halverwege het traject en zijn de eerste uitvoeringsacties en pilots opgezet: haalbaarheidsonderzoek naar bibliotheekvestiging in kleine kernen nabij een partner,
→ het realiseren van een pop-up servicepunt in 'witte vlekken',
→ het uitwerken van een visie voor een Huis van Duurzaamheid,

→ extra inzet op het sociaal domein,
→ specifiek doelgroepenonderzoek met concrete marketingacties,
→ het opstellen van programmeringsplannen per vestiging,
→ verbeteracties in de samenwerking met lokale partners.

In de komende jaren zullen we bestendigen en borgen wat er in gang is gezet in deze krimpgebieden. Deze aanpak is een voorbeeld voor andere POI's en werkt goed om de landelijke aandacht voor krimpgebieden op deze maatschappelijke opgaven te focussen. ●

13 mei

Israël wint Eurovisie Songfestival

De 63ste editie van het Eurovisie Songfestival wordt gewonnen door de Israëlische Netta. De Nederlandse inzending Waylon wordt 18e.

19 mei

Harry & Meghan

De Britse prins Harry trouwt met voormalig actrice Meghan Markle. In St. George's Chapel geven zij elkaar het jawoord. Op Windsor Station is het stel in lego afgebeeld.

©Matt Brown

25 mei

Dag Wbp, hallo AVG

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is vanaf deze dag van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie (EU) dezelfde privacywetgeving geldt. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt niet meer.

FETTEN & CIJFERS

Inkomsten 2018 (in € 1.000)

Bijdrage provincies

6.061

Omzet uit dienstverlening

49

Overige bedrijfsopbrengsten

82

Overige subsidies en bijdragen

7.427

Boekjaarsubsidie

Noord-Holland

Zuid-Holland

2.384

5.043

13.619

totaal

totaal

7.427

Studiereis Kopenhagen voor het Makkelijk Lezen Plein

Het jaar 2018 stond in het teken van 'een frisse doorstart' van het Makkelijk Lezen Plein. Het MLP is een plek in de bibliotheek die ingericht is voor kinderen die moeite hebben met lezen. Een doelgroep waar in 2018 extra de aandacht op werd gevestigd.

Wat werd er allemaal ontwikkeld? Er kwam een nieuw fris MLP-logo, mooie communicatiemiddelen en er was een goedbezochte landelijke studiedag. En omdat in Kopenhagen veel opvallende initiatieven en projecten lopen om kinderen met een leesprobleem meer leesplezier te bezorgen, organiseerde Probiblio in 2018 ook nog een vierdaagse studiereis naar deze Deense stad. Een groep collega's uit de Nederlandse bibliotheekwereld dompelden zich onder in de wereld van Deense bibliotheek- en schoolmedewerkers en raakten geïnspireerd door deze mensen die zo ontzettend betrokken zijn bij kinderen met leesproblemen.

Er werden vijf bibliotheken bezocht, waaronder de Ørestad Bibliotheek en de Koninklijke Bibliotheek, ofwel 'The Black Diamond'. We maakten op een aantal scholen kennis met de manier van lesgeven aan kinderen die moeite hebben met lezen. De bibliotheek vormt hier een vast onderdeel van de dagelijkse schoolpraktijk.

Ook was de groep te gast bij de Nederlandse ambassade waar de oorspronkelijke Deense versie van 'De Boekenbakker' werd toegelicht. Ook hoorden we alles over het inspirerende initiatief 'Buddylezen': een onderzoek (uitgevoerd door de Deense Raad voor gezondheid en welzijn),

waarbij kinderen uit kansarme gezinnen met een vaste begeleider gaan lezen in boeken die de kinderen zelf interessant vinden. Door de herhaling, regelmaat en vaste begeleiders worden goede resultaten geboekt en het leesplezier vergroot.

De groep kreeg een fantastische blik achter de schermen van de gedrevenheid en het enthousiasme van de Deense bibliotheek- en schoolmedewerkers en heeft de reis gewaardeerd met maar liefst een 9,1. ●

1 juni

Een hoop op de berg

Ieder jaar beklimmen meer mensen de Mount Everest en dat gaat gepaard met een probleem dat zich opstapelt: mensenpoep. Bijna 13.000 kilo per jaar. Het stapelt zich op en de enige manier om het naar beneden te krijgen is als een sherpa het meeneemt naar beneden.

10 juni

Rafaël Garros

Rafaël Nadal wint voor de elfde keer in zijn carrière Roland Garros. De Spanjaard is een maatje te groot voor zijn tegenstander Dominic Thiem en wint in straight sets met 6-4, 6-3 en 6-2.

10 juni

Top Amerika-Noord-Korea

De Amerikaans-Noord-Koreaanse top vindt plaats in Singapore.

Bibliotheken bouwen aan communities

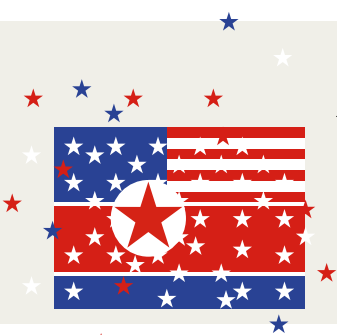
'Van collectie naar connectie' is een veel geciteerde zin die verwijst naar de transitie van de traditionele naar de maatschappelijk-educatieve bibliotheek. Waarbij de 'connectie' de verbinding is die de bibliotheek teweegbrengt tussen de lokale gemeenschap en lokale organisaties, maar ook de connectie tussen mensen binnen gemeentes onderling: communities.

Een community is een groep mensen die 'iets gemeenschappelijks' deelt en zich rond deze gemeenschappelijke deler verzamelt op on- en offline platformen. Communitybuilding helpt bibliotheken een bepaalde doelgroep structureel aan hen te verbinden en zich te positioneren als relevante partner. Zo versterk je als bibliotheek de relatie met de doelgroep, krijg je meer inzicht in de wensen van de doelgroep en andersom krijgen deelnemers aan de community een breder beeld van de bibliotheek.

In 2018 zijn twee succesvolle communities neergezet: met Bibliotheek Rotterdam bouwde Probiblio een community voor ouders van jonge kinderen en met Bibliotheek Kennemerwaard verbonden we in Heerhugowaard een groep eenzame ouderen aan de bibliotheek. Aan het einde van het project is een video opgeleverd waarin de stappen die je als bibliotheek kunt zetten om een succesvolle community te bouwen, worden toegelicht.

Naast een praktische werkwijze voor bibliotheken als eindresultaat had het project een opmerkelijke uitkomst: bibliotheken blijken nog niet altijd toegerust te zijn om communitybuilding toe te passen. Daarom starten we in 2019 een project om bibliotheken te helpen om het gedachtegoed van de 'Community Librarian' te integreren in hun lokale situatie. Dit stelt bibliotheken in staat meer vraaggestuurd te werken en uiteindelijk die transitie te maken naar de maatschappelijke en educatieve bibliotheek. ●

14 juni

WK zonder NL

Het 21e wereldkampioenschap voetbal gaat van start in Rusland. Helaas zonder het Nederlands elftal.

23 juni

Voetballertjes vast in grot

In Thailand zitten 12 voetballertjes en hun trainer 17 dagen vast in een grot. Zij vluchtten samen met hun trainer in de grot toen ze werden verrast door hevige regenval.

26 juni

Busje in het nieuws

Een busje rijdt met opzet de glazen pui van het pand van De Telegraaf in Amsterdam. Het voertuig wordt in brand gestoken, waardoor het gebouw flink is beschadigd.

Wilfred Castricum:
**Luisteren,
 met
 respect
 voor
 elkaar.
 Dat is
 belangrijk
 als Raad
 van
 Toezicht!**

De Raad van Toezicht van Probiblio is verantwoordelijk voor het toezicht, ook in financiële zin, en vervult de werkgeversrol voor de directeur-bestuurder. De RvT bestaat uit zes leden. Wilfred Castricum vertrekt per 1 juli uit de RvT. Wij spraken hem op zijn kantoor in Oude Meer.

1 juli

Armando
1929-2018

Kunstenaar Armando overlijdt op 88-jarige leeftijd in de Duitse plaats Potsdam, waar hij vaak was om te schilderen.

2 juli

**Zonnig, droog
en recordwarm**

Na een uitzonderlijk droge maand juni, en er nog geen regen in zicht is, roepen waterbedrijven op om spaarzaam te zijn met water.

06 juli

**Oud-sekteleider
Japan geëxecuteerd**

De sekte zat achter de aanslag met saringas in de metro van Tokio in 1995. Naast de oud-leider worden ook zes volgelingen geëxecuteerd.

U

Uw LinkedIn-profiel is uitgebreid en uit diverse interviews maak ik op dat u een gedreven persoon bent. Wat houdt u allemaal bezig/waar houdt u zich allemaal mee bezig?

'Ik werk inmiddels al 30 jaar bij RSM als accountant. Hier controleer ik jaarrekeningen en administraties van nationale bedrijven voor directeur/eigenaren en internationaal voor dochterondernemingen. Daarnaast ben ik voorzitter van de accountants-afdeling van RSM. Juist de afwisseling vind ik leuk. We zijn in korte tijd uitgegroeid van een kantoor van 200 tot 500 medewerkers met tien kantoren in de Randstad en Zuid-Nederland. Om de zoveel jaar dient zich een nieuw project aan, waardoor ik het leuk blijf vinden en met veel plezier werk. Ik vind het belangrijk om 'eruit te halen wat er in zit'. Veel uit jezelf halen, dat heb ik van huis uit meekregen. Mijn vader was directeur van een onderneming en heeft mij dat

met de paplepel ingegoten. Maar ik vind het ook gewoon leuk en heb er plezier in!'

Na acht jaar stopt u als lid van de Raad van Toezicht van Probiblio. Hoe heeft u deze periode ervaren?

'In 2011 ben ik toegetreden en na twee termijnen van vier jaar stop ik inderdaad op 1 juli 2019. Ik was toen-tertijd heel bewust op zoek naar een toezichthoudende functie. Daarvoor had ik altijd bestuursfuncties gehad, maar zocht iets dat minder op de uitvoering gericht was en iets met een andere dynamiek. Ik ben van huis uit opgegroeid in het verenigingsleven. Zo ben ik bijvoorbeeld actief bij de hockeyvereniging en vind het belangrijk om iets terug te geven aan de maatschappij. Vanzelfsprekend word ik altijd gevraagd voor mijn financiële expertise. Probiblio lijkt een simpele organisatie, maar is het niet. Het is eigenlijk heel politiek, dat kende ik niet vanuit mijn commerciële praktijk. Verder heb ik veel affiniteit met de rol van de bibliotheek en met lezen. Als kind was ik een fervent lezer, nu helaas iets minder. Ik vind lezen erg belangrijk en leuk. Het is een leerzame periode geweest. Als lid van een raad van toezicht heb ik geleerd om afstand te nemen en weg te blijven bij de operatie. Belangrijker is om te kijken hoe je met anderen op één lijn komt. Die ervaring neem ik mee naar RSM. Door de groei is ook hier die afstemming steeds belangrijker.'

Het 'unique selling point' (usp) van RSM is: 'the power of being understood', wat gaat over 'goed luisteren'. Wat is het usp van de RvT van Probiblio?

'Luisteren en respect, zou ik zeggen. De scheidslijn tussen bestuur en RvT is heel helder. De RvT helpt en adviseert, maar gaat niet op de stoel van de bestuurder zitten. In de RvT zitten mensen met heel verschillende profielen en achtergronden. Er een duidelijke rolverdeling en inbreng.'

Hoe heeft Probiblio zich ontwikkeld tijdens uw termijn van nu bijna acht jaar?

'Probiblio is als organisatie erg veranderd. De organisatie is zich goed bewust van de snel veranderde wereld en speelt hier goed op in. Het aantal medewerkers is in de afgelopen jaren verminderd. Toch zie ik dat de veranderende rol heel goed is opgevat. Bovendien worden RvT en management minder vaak verrast en zijn meer 'in control'.

Uw termijn zit er bijna op. Welke tip heeft u voor uw opvolger?

'Doe vooral lekker je eigen ding! Natuurlijk is er een overdrachtsperiode, maar gelukkig is er ook nog een aantal leden dat al langer deel uitmaakt van de RvT. Het is een mooie mix van oud en nieuw, want continuïteit is erg belangrijk. Ik ga rustig op zoek naar een nieuwe toezichthoudende functie. Wat dat gaat worden weet ik nog niet.' ●

15 juli

Frankrijk winnaar WK voetbal

Frankrijk wordt de winnaar van het WK 2018 in Rusland. De Fransen winnen de finale van Kroatië met 4-2.

23 juli

Overlevenden Griekse bosbranden woest op overheid

In de omgeving van Athene kosten bosbranden aan ten minste 93 mensen het leven. Bewoners van het betrokken gebied zijn woest op de overheid, die ze verwijten geen evacuatie- of rampenplannen te hebben. Ook zou het kurkdroge gebied vol staan met illegaal gebouwde huizen, die vaak niet voldoen aan de bouwvoorschriften.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van Probiblio is verantwoordelijk voor het toezicht, ook in financiële zin. Hij vervult de werkgeversrol voor de directeur-bestuurder, staat de directeur-bestuurder met advies terzijde en functioneert als klankbord voor de directeur-bestuurder.

De RvT neemt de statuten in acht en staat achter de principes van de Governance Code Cultuur. Dat houdt in: een helder bestuur en een zorgvuldig en effectief toezicht. En ook: integer en transparant handelen met het oog op de belangen van alle betrokkenen.

De leden van de RvT zijn afkomstig uit het openbaar bestuur, de maatschappelijke en culturele sector en het bedrijfsleven en betreffen per 31 december 2018:

de heer **W. Castricum**

de heer **M.F. Elkerbout**

mevrouw **M.J.C. Heeremans**
(voorzitter)

de heer **P. van Klinken**
(vice-voorzitter a.i.)

mevrouw **F.P.M.M. Reestman**
mevrouw **M.M. Steba**

Effecten van Taalcafé's en taal- coaching

In het project 'Maatschappelijke waarde' ondersteunt Probiblio bibliotheken bij het aantonen van hun waarde, onder andere op het gebied van het Taalhuis.

In 2018 hebben we bijvoorbeeld de uitkomsten van het onderzoek naar de *effecten van Taalcafé's* landelijk verspreid onder alle bibliotheken in Nederland.

Eind 2017, begin 2018 zijn deelnemers, vrijwilligers, coördinatoren en samenwerkingspartners van zes bibliotheken geïnterviewd over de effecten van Taalcafés.

Taalcafés zijn, zo blijkt, cruciaal in het lokale taalaanbod. Zij bieden structurele en laagdrempelige (extra) oefenmogelijkheden voor Nederlandse spreekvaardigheid. Bezoekers aan de

Taalcafés' vergroten hun zelfvertrouwen en durf, verbeteren en gebruiken hun Nederlandse taalvaardigheden en ontmoeten mensen van Nederlandse afkomst.

Naast de Taalcafés is ook taalcoaching een belangrijk onderdeel van het Taalhuis. Vrijwilligers (de taalcoaches) hebben daarbij op een informele manier contact met hun 'pupillen'. Deze coaching staat los van het formele taalonderwijs dat deze mensen ook krijgen en dient vaak als aanvulling.

Voor het onderzoek naar de *effecten van Taalcoaching in het Taalhuis*

wilden de bibliotheken zich vooral richten op de effecten zoals de vrijwilligers (de taalcoaches) die ervaren. In het najaar hebben vier bibliotheken hun taalcoaches gevraagd een digitale vragenlijst in te vullen. Zij gaven onder andere aan dat ze het gevoel hebben dat ze hun kennis en ervaring zinvol kunnen inzetten en dat het belangrijkste effect voor henzelf is dat ze meer begrip gekregen hebben voor anderstaligen. Als belangrijkste effect voor de taalleerders zien ze dat deze groep door deze persoonlijke aanpak meer gemotiveerd is om beter Nederlands te leren. ●

02 augustus

De Waard-tenten gered

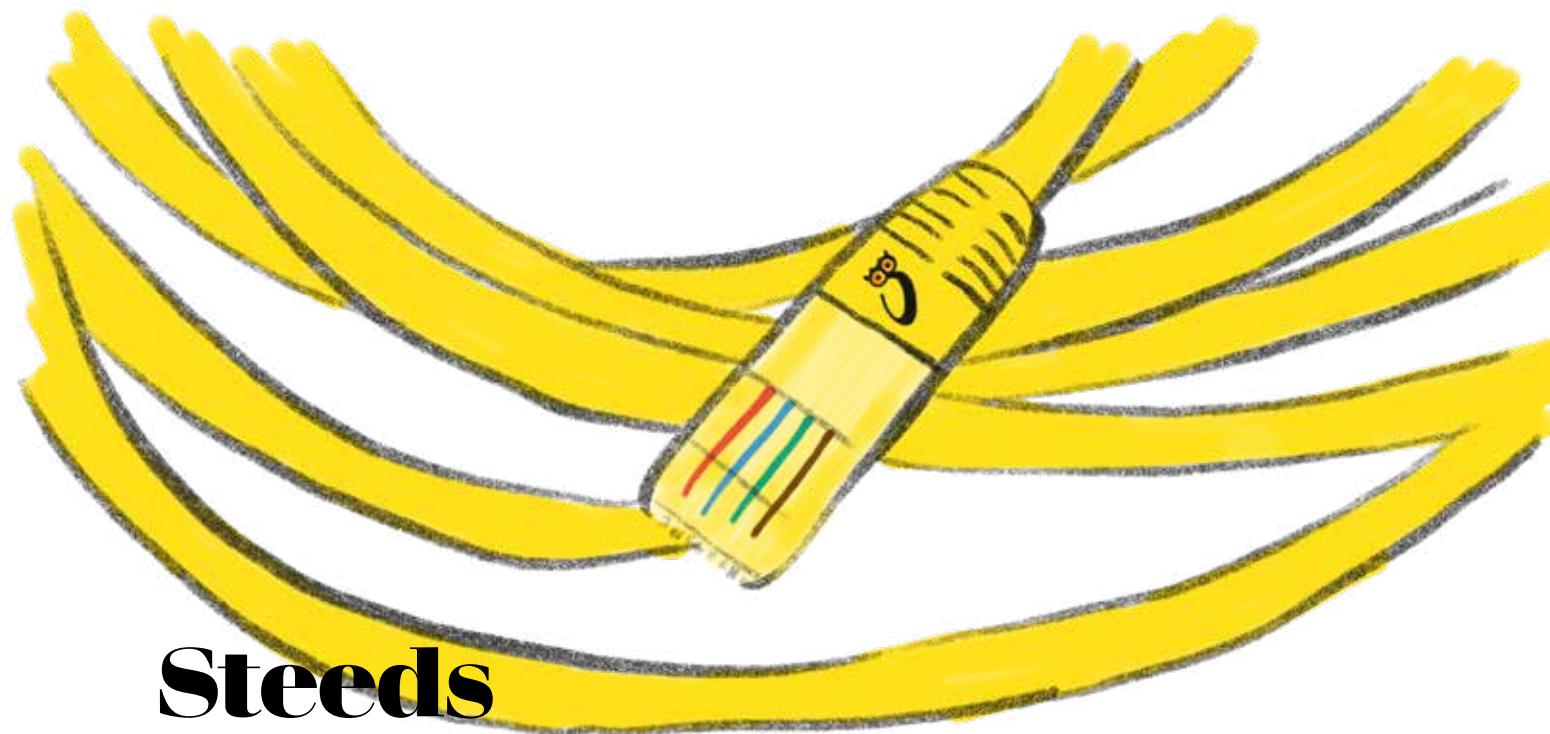
Kampeermerk De Waard maakt een doorstart. De winkel die tenten van het merk verkoopt, dreigde de deuren definitief te moeten sluiten door faillissement. De Waard is een Nederlands kampeericoon, waar menig familie al drie generaties lang in kampeert.

14 augustus

Hangbrug stort in

De brug in de Italiaanse havenstad Genua stort voor een groot deel in. Tijdens noodweer komt het wegdek over een lengte van 200 meter naar beneden. Verkeer dat op dat moment op de brug rijdt, valt zo'n 45 meter omlaag. Er zijn drieënveertig dodelijke slachtoffers.

Steeds meer bibliotheken kiezen voor 'Wise'

De collega's van bibliotheekautomatisering zetten afgelopen jaar grote stappen om te komen tot een sterker provinciaal netwerk. Een aantal nieuwe bibliotheken maakte de keuze om aan te sluiten op de Hosted Wise-omgeving binnen Probiblio.

Daarmee komen we op een groep van 31 Wise-bibliotheken die gezamenlijk zo'n 3.6 miljoen inwoners in Noord- en Zuid-Holland kunnen bedienen. Een groot voordeel voor alle aangesloten bibliotheken én een ingrijpende wijziging in 2018 is de aanpassing van de tarievenstructuur geweest. De bibliotheken betalen een bedrag per inwoner in hun werkgebied waarin nagenoeg alle onderdelen van het bibliotheekstelsel zijn opgenomen. Ook de module schoolWise (voor het primair onderwijs) is hier een onderdeel van. En medio 2019 wordt ook de nieuwe Biebapp uitgeleverd als onderdeel van het 'standaardpakket'.

Bovendien is er een duidelijke scheiding gekomen tussen de verantwoordelijkheid van Probiblio (functioneel beheer van het bibliotheekstelsel) versus de verantwoordelijkheid van de bibliotheken (het beheer van de eigen ICT-omgeving). De verwachting is dat we het eerste half jaar van 2019 nog bezig zullen zijn met deze 'ontvlechting'.

Voor de nabije toekomst zal de aandacht ook gericht zijn op het (nog) nauwer samenwerken met onze collega's bij andere provinciale ondersteuningsinstellingen om daarmee tot een optimale inrichting van de keten voor bibliotheken te komen. ●

18 augustus

Elfstedenzwemtocht

Om 4.30 uur begint Maarten van der Weijden aan zijn poging om de tocht van ca. 200 km zwemmend af te leggen. Na 163 kilometer in 55 uur te hebben gezwommen, moet hij opgeven wegens ziekte. Hij haalt hiermee 5 miljoen euro op voor onderzoek naar kanker.

21 augustus

Filmende ramptoeristen harder straffen

In Bavel lopen filmers van verongelukte mensen hulpverleners voor de voeten en veroorzaken totale chaos op de weg. Een groot deel van de Kamer is het filmen na ongelukken helemaal zat en roept Minister Grapperhaus op in actie te komen.

25 augustus

Crimineel veel XTC

Nederlandse criminelen produceren jaarlijks voor bijna 20 miljard euro aan synthetische drugs zoals XTC en speed. Hoogstwaarschijnlijk ligt de werkelijke omzet nog beduidend hoger.

Verplaats je in de wereld van de vrijwilliger

Werken met vrijwilligers in de bibliotheek wordt steeds vaker gedaan maar roept veel vragen op, zowel in beleidsmatige als operationele zin.

Om bibliotheken daarin te ondersteunen organiseerde Probiblio in 2018 diverse bijeenkomsten, zowel landelijk als binnen het provinciale netwerk. In het voorjaar was de eerste bijeenkomst waar ongeveer vijftien vrijwilligerscoördinatoren van bibliotheken in Noord- en Zuid-Holland aanwezig waren. De bijeenkomst werd besteed aan het kennismaken met elkaar en aan het uitwisselen van ervaringen en vraagstukken. Om elkaar ook na de bijeenkomst te kunnen bereiken, is er op het online platform Biebtobieb is een besloten groep aangemaakt waar regelmatig interessante berichten gepost worden.

De volgende netwerkbijeenkomst in september was een seminar 'Supervrijwilligers' van vrijwilligersexpert Lennart Pilon. Hij nam de deelnemers

mee in het samenstellen van een A-team van supervrijwilligers en leerde hen 'omdenken'. Een leerzame dag!

In november, toen het tijd werd voor het maken van plannen en beleid voor het komende jaar, heeft het netwerk zich verdiept in het schrijven van vrijwilligersbeleid. Deze middag werd begeleid door José Cornelissen, adviseur van het keurmerk Goed geregeld. Dit keurmerk wordt gegeven aan organisaties die hun beleid op orde hebben. De zelfevaluatie van het

keurmerk is gebruikt als leidraad voor het opstellen van het vrijwilligersbeleid.

Samen met twee andere actieve POI's op dit gebied, Cubiss en Rijnbrink, werd (onder de vlag van SPN) een landelijke vrijwilligersdag met als titel *(On)begrensd vrijwillig* georganiseerd. Op deze inspirerende en goed bezochte dag werd in interactieve sessies de verbinding tussen actieve burgers en de formele organisatie onderzocht. ●

26 augustus

Jos B. opgepakt

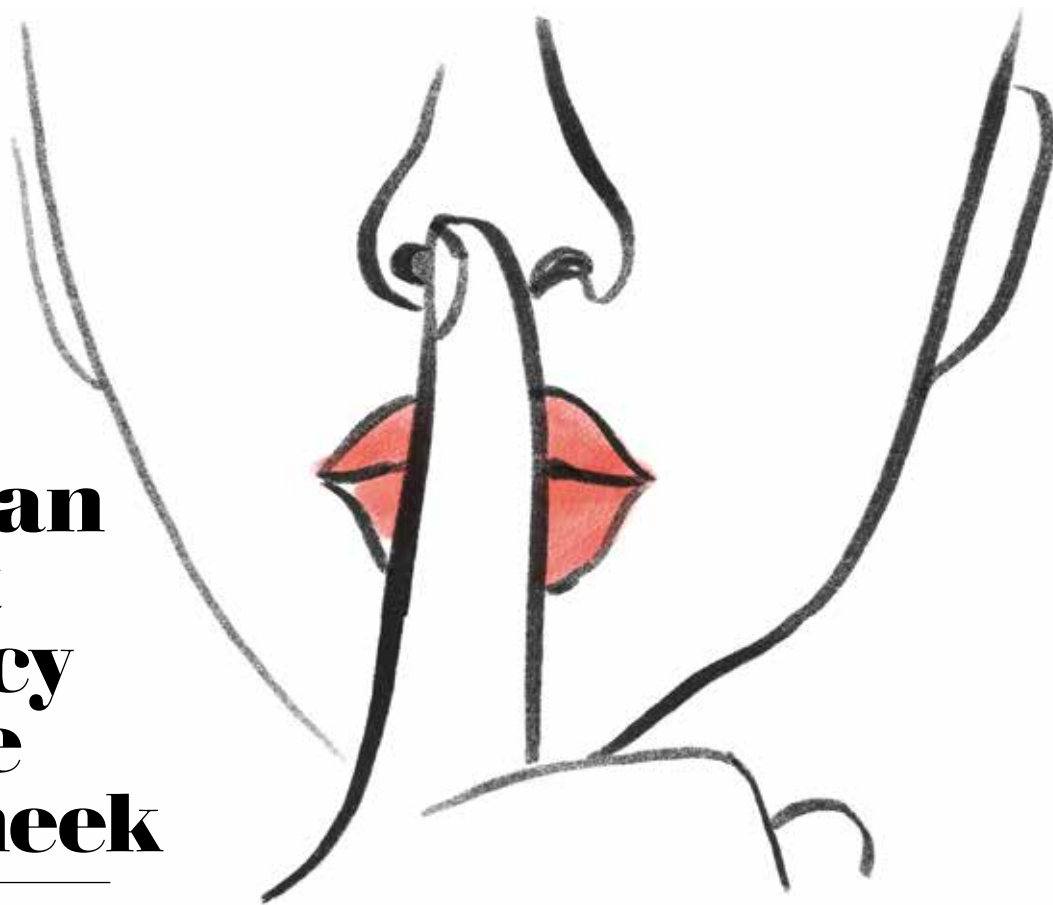
De man die verdacht wordt van betrokkenheid bij de dood van Nicky Verstappen wordt in de buurt van Barcelona aangehouden na een tip van een Nederlandse toerist.

3 september

Nationaal Museum Brazilië afgebrand

Door een grote brand is het Braziliaanse nationale museum in de hoofdstad Rio de Janeiro ernstig beschadigd. Van de meer dan 20 miljoen objecten tellende collectie is weinig meer over.

Omgaan met privacy in de bibliotheek

2018 was het jaar van de nieuwe Europese privacy-wetgeving: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Alle bibliotheken ondernamen stappen om de bescherming van de persoonsgegevens in hun beheer te verbeteren. Probiblio ondersteunde hen daarbij door te informeren en adviseren over privacy en te begeleiden bij hun werkzaamheden.

Bibliotheken kregen antwoord op de vele vragen die ze stelden aan de speciale *Privacy Servicedesk* van Probiblio. De vragen gingen over hoe men om moest gaan met alle persoonsgegevens van de *Bibliotheek op school*,

Boekstart en VoorleesExpress, hoe verwerkersovereenkomsten opgesteld moeten worden, wat je doet met de gegevens van de deelnemers aan de voorleeswedstrijden en alle data uit de bibliotheekautomatiseringssystemen, etc. Ook voorzag de servicedesk alle privacy-coördinatoren van de bibliotheken maandelijks van het laatste nieuws.

Bijna alle bibliotheken namen deel aan vier *werkbijeenkomsten* 'Privacy in de praktijk' gegeven door de Privacy Company. Die waren gericht op de implementatie van de AVG in de bibliotheek. Alle bibliotheken kregen de beschikking over een privacy-kit met alle modeldocumenten en handleidin-

gen en kregen ondersteuning om planmatig aan de slag gaan met de AVG. Probiblio zocht samenwerking met andere partijen in de sector om tot eenduidige informatie te komen en te werken aan AVG compliance. Bijvoorbeeld met de VOB, KB, andere POI's, Stichting VoorleesExpress, Stichting Lezen, de landelijke dBoS-organisatie, NBD, Stichting Passend Lezen en bibliotheken in en buiten het werkgebied.

In 2019 wordt de Privacy Servicedesk en de succesvolle samenwerking met ketenpartners voortgezet, bijvoorbeeld om e-learning rond bewustzijn van privacy (gericht op bibliotheekmedewerkers) te realiseren. ●

20 september

Stint botst op trein

Bij een spoorwegovergang in Oss wordt een kinderopvangleidster, met vijf kinderen in de elektrische bolderkar onderweg naar school, geschept door een trein. Vier kinderen overleven de klap niet. Heel Nederland is ontdaan door het dodelijke drama.

25 september

Bill Cosby voor jaren de cel in

Bill Cosby (81) wordt veroordeeld tot een celstraf van minimaal drie en maximaal tien jaar voor het drogeren en misbruiken van Andrea Constand.

30 september

Ramp Sulawesi kost ruim 1.200 mensen het leven

Volgens het Rode Kruis zijn in totaal meer dan 1,6 miljoen mensen getroffen door de aardbevingen en de tsunami.

Ondernemingsraad

Voor de Ondernemingsraad stond 2018 vooral in het teken van organisatorische en personele aanpassingen bij verschillende onderdelen van Probiblio. Het beoordelen van een adviesaanvraag, zoals de Ondernemingsraad over deze reorganisatie ontving, was nieuw voor de huidige leden. Onder begeleiding van een externe adviseur – het was de eerste adviesaanvraag voor de zittende OR – heeft de Ondernemingsraad een zorgvuldig opgesteld advies uitgebracht. Onderdelen ervan zijn door de directie overgenomen. Wat onverlet laat, dat dit gepaard is gegaan met herplaatsingen en collega's waar we afscheid van moesten nemen.

Daarnaast was er de nodige aandacht voor een focuspunt van de Ondernemingsraad: de bedrijfscultuur van Probiblio. In 2016 is de OR een traject begonnen door bij de medewerkers suggesties voor het verder verbeteren van de bedrijfscultuur op te halen. Begin 2018 hebben OR en MT gesproken over de in de ogen van de OR belangrijkste verbeter-

punten. Een werkgroep met enkele OR- en MT-leden en de HR-adviseur pakt als eerste het onderwerp feedback op, omdat goed feedback geven en ontvangen een belangrijke rol speelt bij een veilig, professioneel klimaat.

2018 was ook het jaar waarin voor de meerderheid van de OR-leden de eerste of laatste zittingstermijn verliep. Eén van de drie vacatures is weer gevuld, waarmee de Ondernemingsraad nog niet op volle sterkte is.

Samenstelling Ondernemersraad per
31 december 2018

Dick van Tol, voorzitter
(team Management & Organisatie)

Ernst Schoumans, vice-voorzitter
(Service Center Administraties)

Rineke Zwanenburg, secretaris
(team Digitale Bibliotheek)

Kevin van den Brande
(Facilitaire Zaken)

Gré van Brakel
(team Marketing)

Mirjam Noach, ambtelijk secretaris
(team Collectieadvies en Lezen)

Silvia Settels:

We willen echt als netwerk met elkaar samen- werken!

Silvia Settels, manager Strategie en Innovatie bij Probiblio, maakt zich al jaren sterk voor een goede relatie met de provincies. Dat werpt zijn vruchten af! In dit interview vertelt ze onder meer waarom dat zo waardevol is. Niet alleen voor Probiblio maar ook voor de bibliotheken.

H

Hoe kijk je terug op 2018? Noem eens een bijzonder moment in het afgelopen jaar?

Voor mij stond 2018 in het teken van meer rust en stabiliteit. Niet dat we het rustig hadden in het werk wat we doen voor de bibliotheken, integendeel zelfs, maar meer rust in de afspraken en de manier van werken. Bijvoorbeeld in de afspraken die we gemaakt hebben met de provincies.

2 oktober

Verdwijning Khashoggi

Saudi-Arabisch journalist Jamal Ahmad Khashoggi verdwijnt nadat hij het Saudi-Arabisch consulaat in Istanbul binnen is gegaan. Zijn verdwijning en de bevestiging van zijn overlijden leiden tot internationale verontwaardiging en diplomatieke commotie. Volgens Turkse bronnen is Khashoggi in het consulaat gefolterd en onthoofd.

4 oktober

Voetbalsters verdienen habbekrats

Sommige speelsters van Nederlandse topclubs verdienen wel hun brood met voetballen, maar dat is geen dik belegde boterham. Volgens experts liggen de salarissen tussen de € 700 en € 2.300 per maand. Ter vergelijking: het gemiddelde salaris voor mannen in de eredivisie ligt op € 22.000 per maand.

20 oktober

Wim Kok 1938-2018

Oud-premier en oud-PvdA-leider Wim Kok overlijdt op tachtigjarige leeftijd. Kok was van 1994 tot 2002 Minister-president en minister van Algemene Zaken.

Die zijn veel duidelijker en dat helpt ons om goed te weten wat we wel en niet kunnen betekenen voor de bibliotheken. Dat helpt in de samenwerking. Een mooi moment vond ik de projectendag. We kijken dan terug op de uitgevoerde projecten en blikken vooruit naar de nieuwe projecten. Voor het eerst met pitches van bibliotheken zelf. Na afloop hoorde ik een nieuwe collega zeggen dat het voelde als een familie die bij elkaar komt. Dat willen we ook bereiken, echt als netwerk met elkaar samenwerken.

Wat waren belangrijke ontwikkelingen binnen Probiblio in het afgelopen jaar?

We zijn gestart met een stevige lobby richting politieke partijen. In Noord-Holland hebben we de afgelopen jaren echt flink moeten inleveren op de ondersteuning die we kunnen bieden. Op onderwerpen als basisvaardigheden, bestrijding laaggeletterdheid en digitale geletterdheid voor volwassenen hebben we de bibliotheken in Noord-Holland niet kunnen ondersteunen met innovatieve projecten. Dat is een groot gemis. Het betekent uiteraard niet dat de bibliotheken in Noord-Holland daar zelf niets aan doen, dat doen ze zeker. Maar we kunnen hen dat extra steuntje niet bieden, wat we in Zuid-Holland wel kunnen. Je ziet daar echt verschil ontstaan tussen de provincies. Gelukkig heeft de lobby vruchten afgeworpen en staat het bibliotheekwerk in de meeste verkiezingsprogramma's genoemd als een belangrijk onderwerp om meer op te investeren.

Hoe ging het met de landelijke samenwerking met de andere POI's?

Die samenwerking wordt ook steeds intensiever merk ik. We wisselen veel uit. We hebben nog nooit zoveel projecten van buiten de provincie in ons jaarwerkplan staan als dit jaar, ook projecten die bedacht zijn bij andere POI's. Dat komt omdat we elkaar meer en meer weten te vinden. Dat is fijn, want we zijn toch in grote lijnen met dezelfde onderwerpen bezig en het is zonde als op meerdere plekken hetzelfde wordt ontwikkeld. De samenwerking binnen het landelijk programma Kunst van Lezen, met de Bibliotheek op school en BoekStart, loopt al jaren goed en dat zie je ook steeds meer gebeuren in andere landelijke programma's als de Bibliotheek en Basisvaardigheden en Hulp om de Hoek. Door de krachten te bundelen kunnen we veel meer bereiken!

Welk project of projecten van Probiblio laten wat jou betreft zien waar Probiblio voor staat: het slagvaardiger maken van bibliotheken in het vervullen van hun maatschappelijke opdracht?

Zelf vind ik de inspanningen die we plegen in het project Spreiding en Bereik in het Landelijk gebied een hele mooie. We hebben in dit project de mogelijkheid om in te zoomen op de opgaven die er in de landelijke gebieden in de provincies Noord- en Zuid-Holland spelen en samen met de bibliotheken, maar ook met bijvoorbeeld de gemeenten of partners te bepalen waar extra inzet op nodig is. Dit kan zijn op

het onderwerp van vrijwilligers, de positionering van de bibliotheek of de samenwerking tussen de partners. We adviseren niet alleen, maar bieden ook echt de ondersteuning om zo'n onderwerp goed te borgen in het beleid en de bedrijfsvoering van de bibliotheek, essentieel om innovatie van het bibliotheekwerk te laten beklijven. Daarmee maken we niet alleen de bibliotheken slagvaardiger maar werken we ook aan een sterker netwerk!

In dit jaarverslag is een tijdlijn opgenomen van belangrijke gebeurtenissen in 2018. Wat heeft op jou persoonlijk veel indruk gemaakt en waarom?

Er zijn veel belangrijke nieuwsmomenten geweest vorig jaar, maar ik merk dat de bijna-uitzetting van Lili en Howick (en daarmee de verhalen van heel veel andere kinderen) me wel echt is bijgebleven. Kinderen moeten een veilige basis hebben en als kind kunnen opgroeien. Dat je uit je vertrouwde leefomgeving wordt gehaald en de angst die dat meebrengt en wat dat doet met een kind is desastreus, zo hoorde ik laatst bij een presentatie van Erik Scherder, hoogleraar neuropsychologie aan de VU. Een goede basis geven is zo essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Ik besepte me maar eens te meer dat de maatschappelijke opdracht die bibliotheken hebben, waarmee ze daar op eigen wijze invulling aan geven, ook voor kinderen, enorm belangrijk is. ●

28 oktober

Verstappen wint in Mexico

Max Verstappen sleept op het Autodromo Hermanos Rodriguez zijn vijfde Formule 1-zege in de wacht.

28 oktober

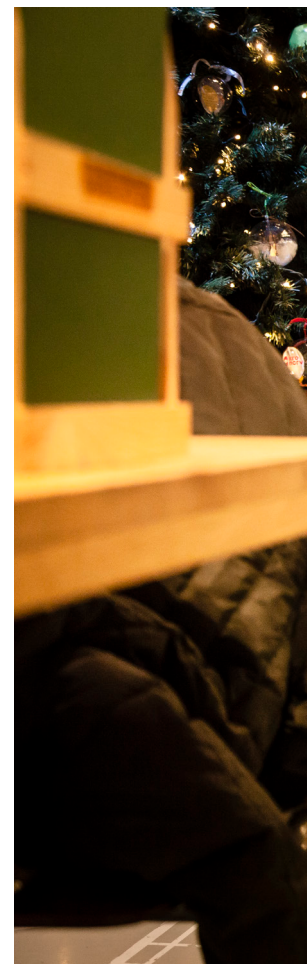
Trump van de tropen

De extreemrechtse populist Jair Bolsonaro wint de presidentsverkiezingen in Brazilië. De Braziliaanse Kiesraad roept Bolsonaro uit tot winnaar van de verkiezingen toen 96 procent van de stemmen waren geteld.

Joris' Kerstboom straalt in 170 bibliotheken

Voor het tweede achtereenvolgende jaar werkte Probiblio samen met KRO-NCRV rondom het tv-programma Joris' Kerstboom. In 2018 stonden de bomen niet alleen in Noord- en Zuid-Hollandse bibliotheken maar waren ze in ruim 170 bibliotheekvestigingen in heel Nederland te vinden.

1 november

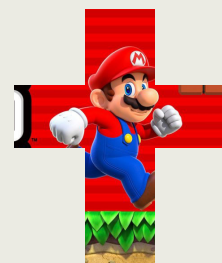
Man breekt heup, wint loterij

Een 87-jarige man uit Amerika die een lot wil kopen voor de loterij komt onderweg naar een winkel ten val en breekt zijn heup. Het ziekenhuispersoneel heeft medelijden en biedt hem aan mee te doen met de ziekenhuis-poule. De groep heeft geluk: op een van de ingekochte loten valt een prijs van een miljoen dollar. De prijs moet wel door 142 mensen gedeeld worden.

2 november

Mario Segale overlijdt

Segale verhuurde in de jaren tachtig een gebouw aan het kleine bedrijfje Nintendo. De Japanners hadden een huurachterstand, maar overtuigden de huurbaas om hen niet uit te zetten. Als dank besloot het bedrijf de hoofdpersoon uit hun eerstvolgende spel naar hem te vernoemen; Super Mario.

Net als in het tv-programma van presentator Joris Linssen werden bibliotheekbezoekers uitgenodigd een kerstbal met een foto van een dierbare in de boom te hangen en hun verhaal te delen. Zo konden ze een reddende engel bedanken, sorry zeggen of een hechte vriendschap vieren. Het doel van de kerstboom vol kerstgedachten is om een ontmoetingsplaats te creëren waar bezoekers laagdrempelig hun verhaal kwijt kunnen en ze een luisterend oor geboden wordt. Het ophangen van de kerstballen heeft geleid tot vele mooie gesprekken. Erg waardevol voor veel mensen in de dagen voor kerst.

Om de deelnemende bibliotheken op weg te helpen heeft Probiblio een toolkit met communicatiematerialen ontwikkeld. Ook zijn er ballen, versiermaterialen en bomen ter beschikking gesteld aan de deelnemende vestigingen. Om 'alles uit de boom te halen' hebben tientallen bibliotheken deelgenomen aan een speciale Masterclass op de locatie van KRO-NCRV in Hilversum. Daar kregen zij van Joris Linssen zijn persoonlijke tips die zowel met als zonder boom heel bruikbaar zijn voor het aangaan van mooie gesprekken.

Ook was presentator Joris Linssen in december in Bibliotheek Gouda op bezoek. Daar zijn tv-opnames gemaakt die vlak voor kerst zijn uitgezonden op de NPO. De uitzending is terug te vinden op NPO start en heeft ruim 700.00 kijkers getrokken (incl. uitgestelde kijkers). Ook is er veel lokale media-aandacht geweest en zijn er op Twitter en Facebook berichten geplaatst onder #joriskerstboom. ●

16 november

Nieuw: de kilo

Tijdens een wetenschappelijk congres in Versailles wordt de kilogram geherdefinieerd. De sinds 1889 vastgestelde maat is niet langer de standaard.

25 november

Rusland kaapt Oekraïense schepen

De Russische Marine blokkeert de Straat van Kertsj, die de verbinding vormt tussen de Zwarte Zee en de Zee van Azov. De Oekraïense president Porosjenko roept op tot verhoogde paraatheid van het leger.

26 november

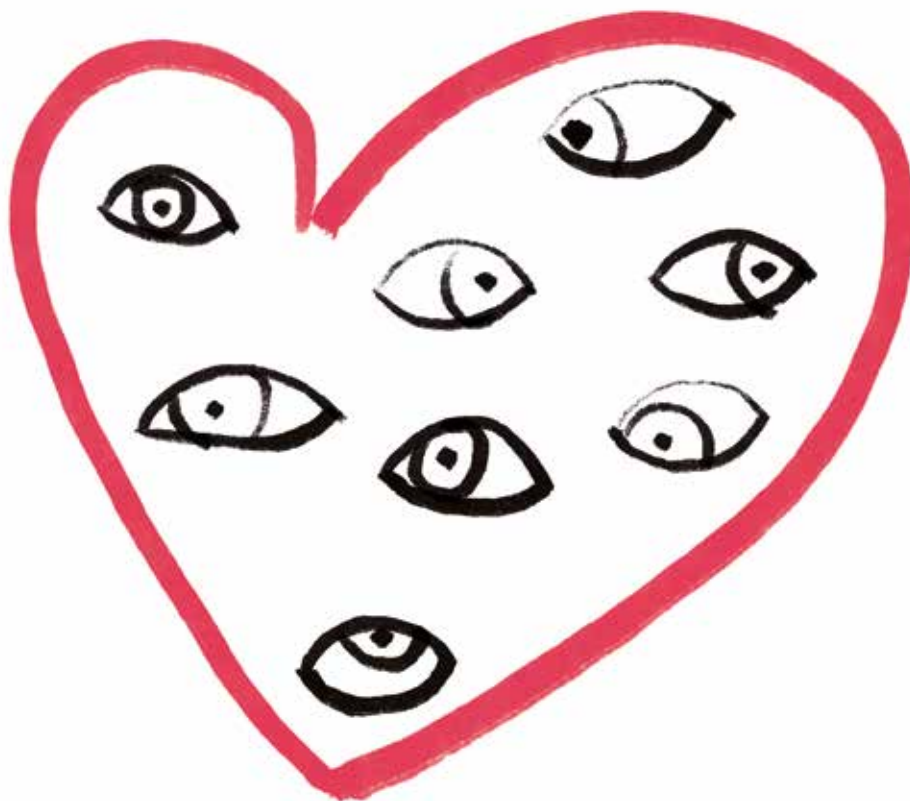
InSight landt op Mars

De ruimtemissie landt in het gebied Elysium Planitia, een vlakte nabij de evenaar op Mars. Om 19:54 komt het signaal van de 'touchdown' binnen. Even later volgt een eerste foto van de camera van InSight.

Leergang CRM voor bibliotheken

Ook bibliotheken zijn continu op zoek naar manieren om de relaties met hun klanten, bezoekers en samenwerkingspartners te optimaliseren. Customer Relationship Management, een bedrijfsstrategie die de relatie met de klant als uitgangspunt neemt, kan hier richting en focus aan geven. Daarom is Probiblio in 2018 samen met acht bibliotheken aan de slag gegaan met dit onderwerp.

Met een externe expert zetten we een leergang op (speciaal voor bibliotheken) waar in vier sessies de theorie werd gecombineerd met veel praktische tips én valkuilen. De deelnemende bibliotheken kregen hiermee de bouwstenen die ze nodig hadden voor het opzetten van een eigen CRM-strategie. Tijdens het opstellen van die strategie moesten diverse keuzes gemaakt worden. Welke doelen stel je: gerichte en relevante communicatie of meer klantinzicht? Met welke CRM-projecten ga je wanneer van start? Hoe creëer je er intern draagvlak voor?

Aanvullend werd gesproken over de benodigde systemen voor het doorvoeren van deze strategie. Voor sommige bibliotheken betekende het dat er nog genoeg mogelijkheden zijn binnen hun bestaande systemen (Wise of een e-mailmarketingsysteem). Door andere bibliotheken werd gekeken naar een (gezamenlijke) opschaling naar een geïntegreerd CRM-systeem.

Juist deze samenwerking binnen ons netwerk werd zeer gewaardeerd door de bibliotheken. Er werd veel informatie gedeeld over de keuzes die gemaakt worden en de hobbels die hierbij genomen zijn. Dit maakte het mogelijk om snel voortgang te boeken, waarbij elke bibliotheek toch het eigen tempo kon bepalen.

In 2019 wordt deze samenwerking voortgezet om samen of individueel verdere stappen te zetten rondom CRM. Een tweede groep bibliotheken staat al klaar om ook met dit onderwerp aan de slag te gaan. ●

1 december

Paus noemt homoseksualiteit modegril

Paus Franciscus is bezorgd over homoseksuelen in de Katholieke kerk. 'Het lijkt er zelfs op dat homoseksualiteit in de mode is, en deze mentaliteit beïnvloedt de kerk op tot op zekere hoogte.'

10 december

Geitenboer Frank weer vrijgezel

Na acht jaar is de relatie tussen Boer zoekt Vrouw-deelnemers Frank en Anita voorbij. 'We hebben geweldige jaren met elkaar gehad, maar merkten dat de koek een beetje op begon te raken.'

16 december

Bizarre stunt bitcoin-miljonair

Kerstmis komt vroeg dit jaar voor inwoners uit Hong Kong. Een mensenmassa graait wild om zich heen om bankbiljetten van straat te plukken die door de 24-jarige Wong Ching naar beneden worden gegooid.

Colofon

Opaallaan 1180,
2132 LN Hoofddorp,
Postbus 485,
2130 AL Hoofddorp
023 55 46 100
communicatie@probiblio.nl
www.probiblio.nl

Redactie
Annemarie Clay
Vormgeving
Erik olde Hanhof
Judith Schoffelen

© Probiblio, 2019

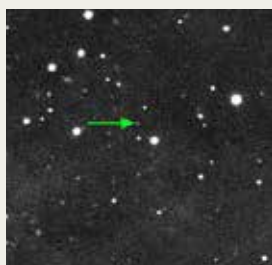
De ondersteuning van het openbare bibliotheekwerk door Probiblio in Noord- en Zuid-Holland is mede mogelijk dankzij substantiële subsidies van de provincie Noord-Holland en de provincie Zuid-Holland.

17 december

Verste rots in zonnestelsel ontdekt

Ver voorbij alle planeten draait een rotsblok in een baan rond de zon. Het is het verste object in het zonnestelsel dat tot nu toe is ontdekt. De afstand van de zon naar de rots is 120 keer zo groot als die van de zon naar de aarde.

30 december

Mediterrane sprinkhaan ontdekt in Amersfoort

In Amersfoort klinkt ook eind december een nieuw geluid: het getik van de schildboomsprinkhaan. Dit seizoen was de lokroep van acht mannetjes te horen in een stadspark in Amersfoort.

31 december

Het laatste weerbericht

Bewolking bepaalt het weerbeeld; het wordt een sombere Oudejaarsdag. Door het aantal zonuren, de droogte en warmte is 2018 een uitzonderlijk weerjaar geweest.

